Touporroutou da Lúa e do Sol

Defensa do teatro popular

MV GARCÍA

Cando Eugenio Barba inicia as súas experiencias de etnografía teatral, na procura de formas teatrais ora perdidas ora situadas na periferia dos sistemas culturais, vai dar con manifestacións que procedían daquilo que Peter Brook definira en 1968 (*The Empty Space*) como *teatro sagrado*, e como *teatro rudo*. No seu traballo á fronte do Odin Teatret van ter idéntica importancia as técnicas recollidas en Kerala e as cantigas aprendidas nas montañas de Sardeña. Barba, coma Staniewski, os dous adestrados con Grotowski, quixo ir ao encontro da forza dramática contida nas formas do teatro popular, que contra finais dos sesenta e nos primeiros setenta comezaba a esmorecer coas sociedades agrarias que lle deran vida.

En Galicia, Teatro Circo, e despois a Escola Dramática Galega, puxeron en marcha nos anos setenta un ambicioso proxecto de recollida de materiais desa dramaturxia popular que estouraba en tantas vilas e aldeas do interior do país, e sobre a que Vicente Risco xa dera cumprida noticia no seu magnífico estudo sobre a etnografía galega, que Ramón Otero Pedrayo inclúe na *Historia de Galiza*, publicada baixo a súa dirección en Bos Aires en 1962. Así saberemos de autos, entremeses, prantos, ladaíñas, procesións, folións, ruadas, fiadas, muiñadas…, e outras manifestacións que se situaban a medio camiño entre o ritual e a festa.

A partir dese rico patrimonio contido na dramaturxia popular, Roberto Vidal Bolaño constrúe a súa obra dramática primeira, consonte a denominación escollida para o seu grupo, Antroido, e tendo tamén en conta o paradigma escénico que esa escolla en boa medida aconsellaba, que non era outro que aquel que desenvolveran algunhas das com-

Bolaño outorga a patente para percorrer os camiños vellos e novos contando e presentando todo tipo de historias, algunhas delas tomadas dun tal Álvaro Cunqueiro, o autor de *As crónicas do sochantre*, tan vinculadas cos cómicos da legua. E como cómpre, eses cómicos ofrecen un espectáculo rudo na súa

Cartel de "Touporroutou".

aparencia, pois na representación non se pretende outra cousa que contar historias, botando mans de poucos elementos e de moita imaxinación. Por iso as barbas son de pega, as caretas semellan medio tortas e as roupas andan sempre mesturadas. Non hai ningún desexo de realismo ou de verosimilitude, nin de ofrecer un produto ben feito, pois que se traballa de maneira atrapallada, aguantando da fame e vixiando os camiños.

Este *Touporroutou da Lúa e do Sol*, que vén de estrear o Centro Dra[…] co Galego, constitúe [...] mostra magnífica [...] teatro popular, rudo e[...] tico, que ata hai ben[...] co formaba parte do[...] patrimonio inmate[...] que Roberto Vidal B[...] quixo inventariar, pa[...] neficio de todas e t[...] nós. Un espectácu[...] que cómpre desta[...] magnífico traballo d[...] director, Eduardo Al[...] para manter e poñe[...] valor esa dimensión [...] lleira que sempre t[...] dramaturxia popular, tamén o do escenógrafo, Paco Conesa, e o do creador da partitura musical, Bernardo Martínez. Igualmente, hai que salientar a actuación e[...] lente dun electo integ[...] por Victoria Pérez, A[...] dro Carro, Fernando [...]

Esta[...] mell[...] posi[...] Vi[...]

[illegible] do Odin Teatret van ter idéntica importancia as técnicas recollidas en Kerala e as cantigas aprendidas nas montañas de Sardeña. Barba, coma Staniewski, os dous adestrados con Grotowski, quixo ir ao encontro da forza dramática contida nas formas do teatro popular, que contra finais dos sesenta e nos primeiros setenta comezaba a esmorecer coas sociedades agrarias que lle deran vida.

En Galicia, Teatro Circo, e despois a Escola Dramática Galega, puxeron en marcha nos anos setenta un ambicioso proxecto de recollida de materiais desa dramaturxia popular que estouraba en tantas vilas e aldeas do interior do país, e sobre a que Vicente Risco xa dera cumprida noticia no seu magnífico estudo sobre a etnografía galega, que Ramón Otero Pedrayo inclúe na *Historia de Galiza*, publicada baixo a súa dirección en Bos Aires en 1962. Así saberemos de autos, entremeses, prantos, ladaíñas, procesións, folións, ruadas, fiadas, muiñadas..., e outras manifestacións que se situaban a medio camiño entre o ritual e a festa.

A partir dese rico patrimonio contido na dramaturxia popular, Roberto Vidal Bolaño constrúe a súa obra dramática primeira, consonte a denominación escollida para o seu grupo, Antroido, e tendo tamén en conta o paradigma escénico que esa escolla en boa medida aconsellaba, que non era outro que aquel que desenvolveran algunhas das compañías de teatro que Agustín de Rojas Villandrando enumera en *El viaje entretenido* (1603). Alleos á "finesse" dun teatro psicolóxico aínda por vir, aqueles actores e actrices, non interpretaban; máis ben mostraban condutas, a través do movemento escénico e do uso de elementos, e da súa capacidade para xogar coa alteridade, a mesma que reclamará Vsevolod Meyerhold.

Catro son os cómicos que conforman a compañía á que Roberto Vidal Bolaño outorga a patente para percorrer os camiños vellos e novos contando e presentando todo tipo de historias, algunhas delas tomadas dun tal Álvaro Cunqueiro, o autor de *As crónicas do sochantre*, tan vinculadas cos cómicos da legua. E como cómpre, eses cómicos ofrecen un espectáculo rudo na súa aparencia, pois na representación non se pretende outra cousa que contar historias, botando mans de poucos elementos e de moita imaxinación. Por iso as barbas son de pega, as caretas semellan medio tortas e as roupas andan sempre mesturadas. Non hai ningún desexo de realismo ou de verosimilitude, nin de ofrecer un produto ben feito, pois que se traballa de maneira atrapallada, aguantando da fame e vixiando os camiños.

Cartel de "Touporroutou".

Este *Touporroutou da Lúa e do Sol*, que vén de

director[...] para m[...] valor es[...] lleira q[...] dramatu[...] tamén [...] escenó[...] fo, Paco [...] nesa, e [...] creador[...] partitu[...] musica[...] Bernar[...] Martíne[...] Igualmen[...] hai que [...] lientar a[...] lente dun[...] por Victo[...] dro Carr[...]

Un momento da representación da obra.

A boneca Sambita[...]

Este ano, por iniciativa do seu director, Manuel Guede Oliva, necesaria e ao mesmo tempo oportuna, o Centro Dramático Galego decidiu instituír o Premio Roberto Vidal Bolaño ao espectador, pois como destacaba o propio Guede, sen público, sen espectadores, o teatro perde a súa razón de ser, renuncia á súa etimoloxía. E nesta súa primeira edición o Premio foille concedido a María Xesús Arias, quen mentres asistía a un espectáculo de Paula Carballeira, lembrou aquela boneca, exótica e fascinante, que seu pai lle trouxera de Guinea.

As palabras de María Xesús Arias ao recoller do Premio, xusto antes de que subise o[...] do *Touporroutou*, non pui[...] ser máis oportunas, cheas[...] sabedoría popular que na[...] vivencia e da reflexión. [...] brou María Xesús o poder[...] cador do teatro, coa súa bo[...] exótica, pero tamén a opo[...]

Touporroutou da Lúa e do Sol

Defensa do teatro popular

MV García

Bolaño outorga a patente para percorrer os camiños vellos e novos contando e presentando todo tipo de historias, algunhas delas tomadas dun tal Álvaro Cunqueiro, o autor de *As crónicas do sochantre*, tan vinculadas cos cómicos da legua. E como cómpre, eses cómicos ofrecen un espectáculo rudo na súa aparencia, pois na representación non se pretende outra cousa que contar historias, botando mans de poucos elementos e de moita imaxinación. Por iso as barbas son de pega, as caretas semellan medio tortas e as roupas andan sempre mesturadas. Non hai ningún desexo de realismo ou de verosimilitude, nin de ofrecer un produto ben feito, pois que se traballa de maneira atrapallada, aguantando da fame e vixiando os camiños.

Cartel de "Touporroutou".

Este *Touporroutou da Lúa e do Sol*, que vén de estrear o Centro Dramático Galego, constitúe unha mostra magnifica dese teatro popular, rudo e poético, que ata hai ben pouco formaba parte do noso patrimonio inmaterial e que Roberto Vidal Bolaño quixo inventariar, para beneficio de todas e todos nós. Un espectáculo no que cómpre destacar o magnífico traballo do seu director, Eduardo Alonso, para manter e poñer en valor esa dimensión trapalleira que sempre ten a dramaturxia popular, pero tamén o do escenógrafo, Paco Conesa, e o do creador da partitura musical, Bernardo Martínez. Igualmente, hai que salientar a actuación excelente dun electo integrado por Victoria Pérez, Alejandro Carro, Fernando González ou Laura Mígue fantástica de principio fin. Un elenco que cons gue que o seu traballo s melle sinxelo, doado, mo mo torpe, e que, por is mesmo, acaba por mostr unha profesionalidad enorme.

Estamos diante da mellor homenaxe posible a Roberto Vidal Bolaño

Agora que o ano Vid Bolaño inicia o seu dev lo, este espectáculo d Centro Dramático Gale acaba por se converter mellor das homenaxes p sibles, pois vai recuper unha forma de facer o te tro, en clave popular, po que el se pre apost decidid mente, p moito qu soubese, tempo, do tras form e maneir igualmen importa tes, como mostrou magnífico *Xelmírez ou Gloria de Compostela*, 1999.

Un momento da representación da obra.

Touporroutou da Lúa e do Sol

Defensa do teatro popular

MV García

o outorga a patente ercorrer os camiños e novos contando e ntando todo tipo de ias, algunhas delas das dun tal Álvaro Cunqueiro, o autor de *As crónicas do sochantre*, tan vinculadas cos cómicos da legua. E como cómpre, eses cómicos ofrecen un espectáculo rudo na súa

Cartel de "Touporroutou".

aparencia, pois na representación non se pretende outra cousa que contar historias, botando mans de poucos elementos e de moita imaxinación. Por iso as barbas son de pega, as caretas semellan medio tortas e as roupas andan sempre mesturadas. Non hai ningún desexo de realismo ou de verosimilitude, nin de ofrecer un produto ben feito, pois que se traballa de maneira atrapallada, aguantando da fame e vixiando os camiños.

Este *Touporroutou da Lúa e do Sol*, que vén de estrear o Centro Dramático Galego, constitúe unha mostra magnifica dese teatro popular, rudo e poético, que ata hai ben pouco formaba parte do noso patrimonio inmaterial e que Roberto Vidal Bolaño quixo inventariar, para beneficio de todas e todos nós. Un espectáculo no que cómpre destacar o magnífico traballo do seu director, Eduardo Alonso, para manter e poñer en valor esa dimensión trapalleira que sempre ten a dramaturxia popular, pero tamén o do escenógrafo, Paco Conesa, e o do creador da partitura musical, Bernardo Martínez. Igualmente, hai que salientar a actuación excelente dun electo integrado por Victoria Pérez, Alejandro Carro, Fernando González ou Laura Míguez, fantástica de principio a fin. Un elenco que consegue que o seu traballo semelle sinxelo, doado, mesmo torpe, e que, por iso mesmo, acaba por mostrar unha profesionalidade enorme.

> *Estamos diante da mellor homenaxe posible a Roberto Vidal Bolaño*

Agora que o ano Vidal Bolaño inicia o seu devalo, este espectáculo do Centro Dramático Galego acaba por se converter na mellor das homenaxes posibles, pois vai recuperar unha forma de facer o teatro, en clave popular, pola que el sempre apostou decididamente, por moito que soubese, ao tempo, doutras formas e maneiras igualmente importantes, como mostrou no magnífico *Xelmírez ou a Gloria de Compostela*, en 1999.

Un momento da representación da obra.